

WIM HOOGENDOORN

Sterkenburgerlaan 36, 3941 BD Doorn, 0343-515240,
walliehb@wxs.nl, www.aardkundigewaarden.nl

OP STAP

In 1999 schreef ik een artikel in Grondboor & Hamer genaamd: "Gezocht: een gros aardkundige monumenten". Daarin werd een pleidooi gehouden om in elke provincie 12 aardkundige monumenten te benoemen. Op die manier zouden 144 aardkundig belangrijke locaties een bescherm(en)de status verkrijgen. Bovendien zou op die manier ieder in zijn woonomgeving de gelegenheid krijgen om aardkundig erfgoed te bezoeken. In het artikel wordt gewezen op de wetenschappelijke en educatieve waarden van de aardkundige monumenten en er wordt verlangend vooruit gekeken naar "een rijk geïllustreerd boekwerk waarin de monumenten beschreven worden en eventueel via excursieroutes met elkaar verbonden worden(...). Dat materiaal zou onder andere via het aardrijkskundeonderwijs moeten bijdragen aan de vergroting van het draagvlak onder de komende generaties. En daarmee aan blijvende veiligstelling van ons aardkundig erfgoed".

De laatste jaren zijn er regelmatig nieuwe aardkundige monumenten benoemd. De provincie Utrecht heeft er intussen 7 benoemd, maar heeft haar in het collegeprogramma aangekondigde voorttrekkersrol niet waar kunnen maken. Afgelopen jaar heeft Noord-Brabant haar 2^e aardkundige monument benoemd: het Wolfspuiven in Oisterwijk. De provincie Noord-Holland heeft in 2006 twee aardkundige monumenten benoemd: De Bruid van Haarlem en het Gooi. Hiermee heeft de provincie Noord-Holland duidelijk de voorttrekkersrol overgenomen. Grondboor & Hamer is in het 1^e nummer van 2006 gestart met een serie artikelen genaamd 'Aardkundig excursiepunten'. Het doel is om lezers meer te betrekken bij het onderwerp geologie & landschap. Er is daarbij niet gekozen voor artikelen met ellenlange literatuurlijsten en grote wetenschappelijk diepgang, maar voor korte toegankelijke teksten en mooie, duidelijke illustraties. Met de Grondboor & Hamer in de hand kan men op stap naar zo'n aardkundig excursiepunt. Tot nu toe zijn er 6 artikelen verschenen in deze serie, waaronder 4 als vóórpublicaties uit het boek 'Zwerfsteneneiland Maarn en andere aardkundige monumenten'.

Kontakten met Eric Khodabux van de provincie Noord-Holland tijdens de onthulling van de Noord-Hollandse aardkundige monumenten hebben geleid tot het idee om een special te maken over de 7 aardkundige monumenten van de provincie Noord-Holland. Daarbij is gekozen voor de huisstijl van onze serie aardkundige excursiepunten. Omdat er nauwelijks geschikte beschrijvingen bestonden zijn er, met uitzondering van het Naardermeer, nieuwe artikelen geschreven en diverse nieuwe foto's gemaakt. Jan Sevink (Sinds 1987 hoog-leraar Fysische Geografie en Bodemkunde aan de Universiteit van Amsterdam en onder andere van 2000 – 2005 directeur van het Instituut voor Biodiversiteit en Ecosysteemdynamica van de Universiteit van Amsterdam) heeft als gastauteur het artikel over het Gooi geschreven. Anja Verbers (projectleider Landelijk gebied, Syncera BV en per 1 maart 2007 projectleider bij Landschapsbeheer Groningen) heeft een eerdere publicatie van haar (uit het blad Geografie) bewerkt. De redactie heeft zelf de overige artikelen geschreven. Daarbij is met name gebruik gemaakt van enkele achtergronddocumenten en kaartmateriaal van de provincie Noord-Holland, diverse bronnen op internet en eigen kennis. Speciale dank wil ik uitbrengen aan:

- **de provincie Noord-Holland voor haar royale financiële bijdrage voor de totstandkoming van dit nummer;**

- de heren Cees Laarman en Gerton Pieters van de provincie Noord-Holland voor het bewerken van de provinciale illustraties;
- de afdeling West Friesland van de NGV (Siebe de Jong en Wim Bos) voor het beschikbaar stellen van documentatiemateriaal;
- Alterra (Wageningen UR) voor het beschikbaar stellen van de geomorfologische kaart.

Ik hoop dat de provincie Noord-Holland het ingezette beleid met de benoeming van aardkundige monumenten in het huidige tempo zal voortzetten. Hopelijk zullen andere provincies dit voorbeeld volgen, waardoor we in de toekomst nog eens een dergelijke special in samenwerking met een provincie kunnen verwezenlijken. Misschien zien we elkaar dan nog eens, met Grondboor & Hamer in de hand, bij een aardkundig excursiepunt.